

Győri Ítéltábla

Gf.V.20.110/2015/10. szám

A Győri Ítéltábla a dr. Poharánszki István ügyvéd által képviselt I.r., és a dr. Várhelyi Attila ügyvéd által képviselt II.r. **felperesnek** a dr. Bujáky Éva ügyvéd által képviselt III.r., IV.r., V.r., VI.r., és VII.r. **alperes** ellen **kölcsön megfizetése** iránt indított perében a Veszprémi Törvényszék 2015. március 19. napján kelt 1.G.40.063/2014/17. számú ítélete ellen a III-VII.r. alperes által 18. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyalás alapján - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletnek megfellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja.

A III., IV., V. és VI.r. alperesek - a VI.r. alperestől behajthatatlanság esetén a VII.r. alperes - által egyetemlegesen a II.r. felperesnek fizetendő 14.504.348,- (Tizennégymillió-ötszáznégyszer-háromszáznegyvennyolc) forint tőke után a III., IV., V. és VI.r. alperesek egyetemleges kötelezettként 2008. szeptember 15. napjától kötelesek megfizetni 2013. június 30. napjáig minden a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat + 7%-os mértékű, 2013. július 1. napjától a kifizetés napjáig minden a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat + 7% mértékű késedelmi kamatot, továbbá 6.256,- (Hatezer-kettőszázötvenhat) forint lejárt késedelmi kamatot.

Az ítéltábla mellőzi azt a rendelkezést, mely szerint amennyiben a VI.r. alperes vagyon a tőke és kamattartozás fedezésére nem elég a VII.r. alperes köteles megfizetni a III., IV., V.r. alperessel egyetemlegesen a II.r. felperesnek 14.504.348,- (Tizennégymillió-ötszáznégyszer-háromszáznegyvennyolc) forint és ennek 2008. szeptember 1-jétől a kifizetésig járó évi egy havi BUBOR +2,49 % + 6 % kamatát.

Mellőzi a III., IV., V. és VI.r. alpereseket egyetemlegesen - amennyiben a VI.r. alperes vagyona e tartozást nem fedezi a III., IV., V. és VII.r. alpereseket egyetemlegesen - 1.781.000,- (Egymillió-hétszáznyolcvanegyszer) forint perköltségnek - melyből 1.400.000,- (Egymillió-négyszázezer) forint erejéig az alperesek felelőssége egyetemleges az "A" Kft. I.r. és "B" II.r. alperessel - a felperes javára való megfizetésére kötelező rendelkezést.

Köteles az I. és II.r. felperes egyetemlegesen megfizetni a III., IV., V., VI. és VII.r. alpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 1.020.000,- (Egymillió-húszezer) forint elsőfokú eljárási költséget. Ezt meghaladóan az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - a megfellebbezett részében - helybenhagyja.

Kötelesek a III., IV., V. és VI.r. alperesek egyetemlegesen - amennyiben a VI.r. alperestől a követelés nem behajtható a VII.r. alperes - 15 napon belül megfizetni a II.r. felperesnek 600.000,- (Hatszázezer) forint másodfokú eljárási költséget. Köteles a II., III., V., VI.r. alperes egyetemlegesen - a VI.r. alperestől behajthatatlanság esetén a VII.r. alperes - az illetékügyben eljáró illetékes adóhatóság felhívására megfizetni az állam javára 1.160.300,- (Egymillió-egyszáz-hatvanezer-háromszáz) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte a III., IV., V., VI.r. alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a II.r. felperesnek 14.504.348,- forintot és ezen összeg után 2008. szeptember 1-jétől a kifizetés napjáig járó évi egy havi BUBOR + 2,49 % + 6 % kamatot. Amennyiben a VI.r. alperes vagyona a fenti tartozás fedezésére nem elég, a VII.r. alperes köteles megfizetni a III., IV., V.r. alperessel egyetemlegesen a II.r. felperesnek 14.504.348,- forintot és ennek 2008. szeptember 1-jétől a kifizetésig járó évi egy havi BUBOR + 2,49 % + 6% kamatát. A bíróság kötelezte a III., IV., V., VI.r. alpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg a II.r. felperesnek 1.781.000,- forint perköltséget, amelyből 1.400.000,- forint erejéig felelősségük egyetemleges az "A" Kft. I.r. és "B" II.r. alperessel. Amennyiben a VI.r. alperes vagyona a fenti tartozást nem fedezi, a VII.r. alperes köteles a II.r. felperesnek megfizetni 1.781.000,- forint perköltséget mely tartozása egyetemleges az I., II., III., IV. és V.r. alperesekkel. Ezt meghaladóan a törvényszék a II.r. felperes kereseti kérelmét elutasította.

Ítéletének indokolásában megállapította, hogy az I.r. felperes jogelőde, a "C" Takarékszövetkezet 2007. június 31-én VFH 19/018/07 számon kötött hitelszerződéssel 75 millió forint folyószámla hitelkeretet tartott a "D" Kft. rendelkezésére 2007. augusztus 1-től 2008. július 31-ig. A szerződés a rendelkezésre tartási jutalék mértékét évi 1 %-ban, az ügyleti kamatot fix évi 10,3 %-ban határozta meg azzal, hogy a pénzintézet jogosult volt a kamatlábat az általános forrásköltség szintjében megállapítani. A késedelmi kamat e kamatláb + 6% volt. Az I.r. felperesi jogelőd, valamint a III-VI.r. alperesek - más szerződések mellett - a perbeli szerződés szerinti adósi kötelezettség biztosítékeként készfizető kezességet vállaltak. A szerződés további biztosítékát képezte a **település 1i ...1.** hrsz. alatti ingatlanra 100 millió forint keretösszeg erejéig bejegyzett jelzálogjog, valamint a "D" Kft. által beszerzendő gépekre alapított keretbiztosítéki ingózálogjog.

Az I.r. felperesi jogelőd és a "D" Kft. további ügyleteket is kötöttek, így a hitelintézet a 19/001/2005. számú hitelszerződés alapján 90 millió forint beruházási hitelt folyósított, a VBG 19/020/2007 számú szerződés alapján 17.650.000,- forint, a VBG 19/004/2008. számú szerződés alapján 8.000.000 forint összeghatárig bankgaranciát vállalt a társaság számára.

A "D". Kft. 2007. december 14-i taggyűlésén a IV., V. és VI.r. alperesek üzletrészeit értékesíteni kívánták az "A" Kft-nek. Az üzletrész átruházásához a tagok és a társaság hozzájárult. Az "A" Kft. ügyvezetője úgy nyilatkozott, hogy az üzletrészek eladására tekintettel a kilépő tagok készfizető kezességeinek átvállalása tárgyában eljár az I.r. felperesnél, illetőleg jogelődjénél. A kezesség átvállalása tárgyában megállapodás nem jött létre, ugyanakkor 2007. december 19-én az "A" Kft. (a korábbi I.r. alperes) valamint "B" (a korábbi II.r. alperes) készfizető kezességet vállaltak a perbeli, a VFH 19/018/07. számú kölcsönszerződés teljesítéséért.

Az I.r. felperes a perbeli folyószámla hitelből fennálló 69.517.028,- forint lejárt követelését a II.r. felperesre engedményezte. A "D" Kft. ellen 2010. szeptember 10-én felszámolási eljárás indult, a társaságot a cégjegyzékből 2013. július 17-én törölték.

A VBE 19/001/056. számú kölcsönszerződésben az I.r. felperesi jogelőd és a "D" Kft. jelzálogjogot alapítottak a **település 1i ...1. hrsz. alatti és ...2 hrsz. alatti ingatlanokra**. A ...2 hrsz. alatti ingatlan a 34219.2005.05.12. számú földhivatali határozattal utóbb beleolvadt a ...1. hrsz. alatti ingatlanba. A "D" Kft. elleni felszámolási eljárásban a ...1. hrsz. alatti ingatlan értékesítették, a befolyt vételárból a II.r. felperes részére 110.034.559,- forint kifizetésre került. APápai Járásbíróság 1.P.20.061/2014/10/I. számú jogerős ítélete szerint a II.r. felperes részére megtérült összegből 95.472.079,- forintot a VBE 19/001/056. számú, a jelen per tárgyát nem képező kölcsönszerződésre kell elszámolni.

Az elsőfokú bíróság a 40.022/2009/37. számú, 2010. május 8-án jogerőre emelkedett részítéletében az I. és II.r. alpereseket kötelezte, hogy a VFH 19/018/07. számú kölcsönszerződésből fakadó tartozásból fizessenek meg a II.r. felperesnek 71.050.378,- forintot és annak járulékait. Kötelezte az I. és II.r. alpereseket, hogy fizessenek meg a II.r. felperesnek 1.400.000 forint perköltséget. A jogerős kötelezést követően az I.r. alperes 32.100.000,- forint teljesített a II.r. felperesnek. Ezt meghaladóan a II.r. alpereshez befolyt a "D" Kft. befizetéseiből további 250.000,- forint. A felszámolási eljárásban elért megtérülésből 14.662.680,- forint számolandó el a perbeli hitelszerződésből származó követelésre.

A törvényszék rögzítette, hogy a 12.000.000 forint értékben keretbiztosítéki ingó zálogjoggal terhelt ingóságait a "D" Kft. 2008. októbere és decembere között értékesítette az I.r. alperesnek, az "E" Kft-nek, a "F" Kft-nek és "G" Kft-nek.

Megállapította, hogy VII.r. alperes 1995. július 15-étől 2008. december 20-áig volt beltagja a VI.r. alperesnek. Rögzítette, hogy az engedményezés folytán a II.r. felperesnek a perbeli hitelszerződésből 14.504.348,- forint tőkeösszegű, ki nem elégített követelése áll fenn.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a jelen jogvitára az 1959. évi IV. tv. (Ptk.) rendelkezései az irányadók. A III., IV., V., és V.r. alperesek a felperesi jogelőddel a

Ptk. 272. § (1) bekezdése és 274.§ (2) bekezdés a) pontja szerinti készfizető kezességi szerződést kötöttek. A Fővárosi Bíróság G.40.798/2010/23. számú, a Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.094/2012/9. számú ítéletével jogerőre emelkedett ítéletére utalva nem találta alaposnak azt az alperesi védekezést, mely szerint a készfizető kezesség az I.r. illetőleg II.r. alperes részéről átvállalásra került. E pernek a jelen eljárás anyagává tett iratai alapján rámutatott, hogy a 2007. december 14-i taggyűlésről felvett jegyzőkönyv nem tartalmaz egyértelmű és feltétlen kötelezettségvállalást a készfizető kezesség átvállalásával kapcsolatban. A nyilatkozat még azt sem rögzíti, hogy az milyen jogviszony alapján, milyen összeg erejéig vállalt kezességvállalásra vonatkozik. A nyilatkozatban az I.r. alperes mindössze azt vállalta, hogy a kezesség átvállalása érdekében el fog járni, de ez konkrét kötelezettség átvállalását nem jelentette. A törvényszék rámutatott, hogy az alperesek előadását **"H"** tanúvallomása sem támasztotta alá.

Az elsőfokú bíróság alaptalannak találta a Ptk. 276. § (2) bekezdésére alapított alperesi védekezést is. Megállapította, hogy nincs olyan jogügylet, amelyben a I.r. vagy az II.r. felperes valamely őt megillető biztosítékról lemondott volna. A **"D"** Kft. ellen indult felszámolási eljárás iratanyagából megállapíthatóan a II.r. felperes zálogjogos hitelezőként 198.744.415,- forintos hitelezői igényt jelentett be, amelyből a Cstv. 49/D. §-a alapján 110.034.559,- forint térült meg. A felszámolási eljárásban hitelezőként résztvevő IV., V., VI.r. alperesek a **település 1i ...1. hrsz.** alatti ingatlan vételárát nem kifogásolták, a jelen eljárásban pedig már nincs mód annak vizsgálatára, hogy a felszámoló miért adott áron értékesítette az ingatlant. Erre tekintettel mellőzte az alperesek által indítványozott ingatlanforgalmi szakértő kirendelését.

A törvényszék rámutatott, hogy a keretbiztosítéki ingózálogjoggal terhelt vagyontárgyak értékesítése sem eredményezte az alperesek kezességi felelősség alóli szabadulását, figyelemmel a Ptk. 256. § (1) bekezdésében foglaltakra. Hangsúlyozta, hogy a zálogjog dologi hatályú, azaz fennmarad azt követően is, hogy adott esetben a zálogjoggal terhelt ingóságokat adásvétel útján átruházták vagyis az ingóságok értékesítésével azok biztosítéki jellege nem szűnt meg. Erre tekintettel a törvényszék szerint nem volt annak sem jelentősége, hogy az értékesítésről az II.r. felperes, illetőleg jogelődje tudomást szerzett-e.

Ugyancsak alaptalannak találta a törvényszék az alpereseknek azt a védekezését, mely szerint a felszámolási eljárásban elért megtérülés folytán a II.r. felperes követelése elenyészett. Rámutatott, hogy az alperesek nem vonták kétségbe azt a felperesi előadást, mely szerint a tőkekövetelésre elszámolandóan a **"D"** Kft. befizetéseiből 250.000,- forint folyt be, az I.r. alperes pedig 32.100.000,- forintot teljesített. A II.r. felperes követelését az elsőfokú ítélet szerint tovább csökkentette a VBG 19/004/08. számú szerződésen alapuló és az alperesektől nem követelt 8.000.000 forintos tétel, míg továbbá 14.662.680,- forintot a **"D"** Kft.-vel szemben folyt felszámolási eljárásban elért megtérülésből számolt el a II.r. felperes. Megállapította, hogy a Pápa Járásbíróság 1.P.20.061/2014/10/I. számú jogerős ítéletének indokolásában részletesen levezette, hogy a végrehajtás megszüntetése

íránti perben érintett tartozás a VBE 19/001/05. számú szerződésen alapul, amelyből eredően a II.r. felperesnek 95.472.079,- forint követelése állott fenn. Elsősorban erre kell elszámolni a felszámolási eljárásban befolyt 110.034.559,- forintot. Rámutatott, hogy a felszámolási eljárásban befolyt és a VBE 19/001/05. számú szerződésre elszámolandó összeg különbözete 14.562.480,- forint, ugyanakkor a II.r. felperes az alperesekre nézve kedvezőbben a perbeli szerződésen alapuló tőkekövetelésre 14.662.680,- forintot számolt el. Rögzítette, hogy az I.r. felperes által a II.r. felperesre engedményezett 69.517.028,- forintos követelésből levonva a II.r. felpereshez befolyt 250.000,- forintos, a "D" Kft.-től származó befizetést az I.r. alperes 32.100.000,- forintos teljesítését, a 8.000.000 forint érvényesíteni nem kívánt bankgarancia összegét, valamint a felszámolási eljárásban elért megtérülésből 14.662.680,- forintot, a fennmaradó összeg 14.504.348,- forint, amely a II.r. felperest megillető tőkekövetelés összege. Az ez után járó kamat mértéke a felperes által megjelölt kamatmértékét, amelyet külön az alperesek nem kifogásoltak. Rámutatott, hogy a VII.r. alperes mögöttes felelőssége a 2006. év IV. tv. (Gt.) 108. § (3), 97. § (1), valamint 104. § (1) bekezdésén alapul.

Az eljárási költségekről az elsőfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja, (6) bekezdése, továbbá a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján rendelkezett, arra figyelemmel, hogy a III-VII.r. alperesekkel szemben a II.r. felperes 90 %-ban lett pernyertes. Figyelemmel volt arra is, hogy az 1.G.40.022/2009/37. számú részítéletében az I. és II.r. alperesek marasztalására a Ptk. 275. §-ában írtakra tekintettel került sor, így 1.400.000,- forint erejéig az I. és II.r. alperesekkel egyetemleges a III-VI.r. illetőleg a VII.r. alperes perköltség fizetési kötelezettsége.

Az elsőfokú ítélet ellen a III-VII.r. alperesek terjesztettek elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását, a felperesek kereseti kérelmének elutasítását kérték. Arra hivatkoztak, hogy az elsőfokú bíróság - tévesen - az alperesek által fizetendő összeg számításánál annak ellenére 69.517.028,- forintot vett alapul, hogy az I.r. felperes a 2009. március 16-i előkészítő iratában a fennálló követelést 61.851.328,- forint tőketartozásként nevesítette. Rámutattak, hogy a felszámolási eljárásban értékesített ingatlanra bejegyzett jelzálogjogok között a perbeli szerződést biztosító jelzálogjog állt első ranghelyen, ebből következően a felszámolási eljárásban befolyt összeget elsősorban a perbeli követeléssel szemben kell elszámolni. A Pápai Járásbíróság perújítással nem támadható jogerős ítéletében ugyan ettől eltérően rendelkezett, de a végrehajtás megszüntetés iránti perben a jelen per VI. és VII.r. alperesei nem vettek részt.

Előadták, hogy az alperesek azért sem tartoznak a felpereseknek, mert a II.r. felperes a felszámolási eljárásban a szerződés biztosítékául szolgáló ingatlan tulajdonjogát megszerezte. Fenntartották, hogy a felszámoló a valós piaci ár alatt értékesítette az ingatlant és az alpereseknek nem volt módjuk a felszámolási eljárásban a vételárat megkifogásolni. Sérelmezték, hogy a Ptk. 276. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel tisztességtelen, ha a jogosult a valós érték alatt szerzi meg a zálogtárgyak. Az elsőfokú bíróság helytelenül járt amikor erre is figyelemmel mellőzte az ingatlanforgalmi szakértő kirendelését. Utaltak arra, hogy a felszámolási eljárásban két felszámoló is eljár, két zárómérleg készült, egymástól

eltérő tartalommal. A két zárómérlegben a felperes által bejelentett követelések között mintegy 100.000.000 forintos különbség van. Nincs magyarázat arra, hogy a II.r. felperes követelése miért változott ilyen mértékben. Rámutattak, hogy a II.r. felperes a 2014. évi zárómérlegében a követelést mindössze 3 millió forint összegben tartotta nyilván. Az alperesek hangsúlyozták, hogy nem a felszámolási eljárás szabályosságát támadják, mindössze arra hivatkoztak, hogy a zálogtárgyat a valós piaci értéken kell elszámolni a peres felek egymás közötti viszonyában. Ezt meghaladóan sérelmezték, hogy a törvényszék nem vette figyelembe, hogy a hitelszerződésben egyéb biztosítékok megnevezés alatt szerepelt, hogy 12.000.000 forint értékben keretbiztosítéki ingózálog szerződés jött létre gépekre, berendezési és felszerelési tárgyra. A Pápai Járásbíróság előtt a végrehajtási eljárás megszüntetése iránt indult perben a végrehajtás alapjául szolgáló közokiratba vagyont terhelő keretzálogjog is kikötésre került. Noha ez a szerződés a jelen pernek nem tárgya, az alperesek tartozását valamennyi szerződés együttes figyelembevételével kell elbírálni, s így ennek a körülménynek is jelentősége lehet. Hangsúlyozták, hogy az ingó zálogjog az egyes vagyontárgyak értékesítése miatt kiüresedett. E körben hivatkoztak a Ptk. 276. § (2) bekezdésében, valamint a BH.1998.546. számú eseti döntésben írtakra. Álláspontjuk szerint az egyes vagyontárgyak értékesítése ellenére a vagyont terhelő zálogjog csak akkor marad fenn, ha a mérlegben a cég eszközeinek értéke nem csökken a zálogjog értéke alá, vagyis a vagyont terhelő zálogjog kiüresedett az eszközök értékesítésével. Utaltak arra, hogy ez alapján a Ptk. 273. § (2) bekezdésében írtakra figyelemmel mentesülnek kezési felelősségük alól. Fenntartották azt az előadásukat is, mely szerint a III-VI.r. alperesek által vállalt kezességet az "A" Kft. I.r. alperes az üzletrész adásvételi szerződés megkötésekor átvállalta. Hangsúlyozták, hogy az általuk hivatkozott okiratban egyértelműen szerepel az átvállalás kifejezés. Az átvállalással kapcsolatos feltételeket a perben nem álló "I" csak később fogalmazta meg, s azokat az alperesekkel nem is közölte.

A II.r. fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Előadta, hogy az I.r. felperesi jogelőd és a III-VI.r. alperesek között létrejött, a jelen kereseti kérelem alapjául szolgáló hitelszerződés 2007. július 31-én kötött a felek között. Hangsúlyozta, hogy a fellebbezési érvelés azonos az elsőfokú eljárásban előadott alperesi állásponttal, s azzal kapcsolatban a törvényszék ítélete részletes indokolás tartalmaz. A követelés összegének meghatározásakor annak nincs jelentősége, hogy a felperes mérlegében az hogyan szerepel. A felszámolási eljárásban csatolt mérlegek között nincs a fellebbezésben előadottak szerinti különbség, az eltérés a két mérleg között mindössze 1,2 millió forint volt. A másodfokú eljárásban kiegészített bizonyítási eljárás adataira tekintettel hivatkozott arra, hogy a Pápai Járásbíróság helyesen döntött, amikor a felszámolási eljárás során befolyt összeg elszámolásáról határozott. Az elsőfokú eljárásban előadottakkal egyezően elismerte, hogy a VI.r. alperestől 2008. november 19-én 100.882,- forint folyt be inkasszó útján, ezt azonban úgy kérte elszámolni, hogy az az elsőfokú ítélet szerinti tőke- és kamatkövetelésből az alperesek teljesítésével egyidejűleg kerül majd levonásra.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított tényállást az alábbiakkal egészíti ki, illetőleg pontosítja:

A "C" Takarékszövetkezet, valamint a "D" Kft. között VFH 19/018/07. számon megkötött hitelszerződés 2007. július 31-én jött létre. A szerződés biztosítékát képezte a **Település 1** belterületén ...1. hrsz. alatt felvett **Település 1**, ... szám alatti ingatlanra a földhivatal 35459/2004. július 23. és 32923/2005. április 4. szám alatti határozataival bejegyzett két jelzálogjog, továbbá - a III-VI.r. alperes készfizető kezességvállalása mellett - az adós "D" Kft. által beszerzésre kerülő gépekre alapított keretbiztosítéki ingózálog. A III-VI.r. alperesek egymás kezességvállalásáról tudva egyidejűleg vállaltak készfizető kezességet a "D" Kft. tartozásáért (a fizetési meghagyáshoz csatolt hitelszerződés és készfizető kezességi szerződés).

A **település 1**i ...1. hrsz. alatti ingatlanra a II.r. felperest megillető jelzálogjogok III/20. és III/21. alatt kerültek az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzésre. A III/20. számú bejegyzés 100.000.000 forint keretbiztosítéki jelzálogjogra vonatkozik, megtartva a III/10. alatt bejegyzett és törölt ugyanilyen tartalmú jelzálogjog ranghelyét. A III/10. alatt bejegyzett jelzálogjogot a 35459/2004. 07. 23. számú határozat jegyezte be, annak jogosultja az I.rendű felperes neve volt. A III/21. számú bejegyzés 100.000.000 forint keretbiztosítéki jelzálogjogra vonatkozik, megtartva a III/11. szám alatt bejegyzett és törölt ugyanilyen tartalmú jelzálogjog ranghelyét. A III/11. ranghelyű jelzálogjogot a 32923/2005. 04. 07. számú határozat jegyezte be, annak jogosultja ugyancsak a I.rendű felperes neve volt (Pf. 5. szám alatti iratok).

A III/10. számú bejegyzés alapjául (35459/2004. 07.23.) a 392/2004. számú közjegyzői okirat szolgál. Ez a VFH 19/022/04. számú hitelszerződést és biztosítékait foglalta közokiratba. E hitelszerződés 75 millió forint hitelkeret biztosítása tárgyában jött létre, úgy, hogy annak biztosítékeként - más biztosítékok mellett - a jelen per II.rendű alperes neve, a jelen per IV.r. alperese és I.rendű alperes neve vállaltak készfizető kezességet (A készfizető kezési szerződés I.rendű alperes neve esetében a III. r. alperes születési évét, de az V.r. alperes id. I.rendű alperes neve lakcímét tünteti fel). A III/11. ranghelyen 32923/2005. 04. 07-i határozattal bejegyzett jelzálogjog alapjául a 162/2005. számú közjegyzői okirat szolgált, amely a VBE 19/001/05. számú kölcsönszerződést és biztosítékait foglalta közokiratba. E kölcsön biztosítékeként - más biztosítékok mellett - a jelen per III., IV. és VI.r. alperese által vállalt készfizető kezesség szolgált.

A II.r. felperes követelésének alapjául szolgáló VFH 19/018/07. számú hitelszerződés kapcsán újabb jelzálogszerződést a felek nem kötöttek, újabb jelzálogjogot a ...1. hrsz. alatti ingatlanra nem alapítottak. A felperesi követelés alapjául szolgáló hitelszerződés biztosítékát egyebek mellett - figyelemmel arra, hogy a szerződés évente megújuló hitelkeret szerződés volt - a III/10. szám alatti, 35459/2004. 07.23. és a 32923/2005.04.07. számú bejegyzéssel bejegyzett jelzálogjogok képezték.

A jelen per IV., V., VI. és VII.r .alperesei által az "A" Kft. (I.r. alperes) ellen indított perben a Fővárosi Bíróság a 25.G.40.798/2010/23. számú ítéletével elutasította a felpereseknek azt a kereseti kérelmét, mely szerint a bíróság állapítsa meg, hogy a 2007. december 14-i üzletrész adásvételi szerződés alapján az "A" Kft. köteles helytállni a "D". Kft. és a hitelező pénzintézetek közötti szerződések biztosítékaul kikötött készfizető kezességéből eredő kötelezettségeikért. A Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.094/2012/9. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A jelen perben érvényesített követelésre a VI.r. alperes számlájára vezetett inkasszó révén 2008. november 19-én 100.882,- forint folyt be az I.r. felperes "J" Zrt-hez (40.022/2009/37/I/1. számú irat.).

A VFH 19/018/07. számú szerződés szerint a követelés 2008. július 31-én járt le. A VBE 19/01/2005. számú szerződés szerinti követelés a 2008. november 14-én kelt K6546/2008. számú felmondás folytán vált esedékessé. (A fizetési meghagyáshoz csatolt hitelkeret szerződés, valamint a G.40.022/2009/13. szám alatt csatolt, az I. és II.r. alperesek között 2009. június 30-án létrejött engedményezési szerződés).

Az így kiegészített tényállás alapján az elsőfokú ítélet az érdemi felülbírálatra alkalmas. A fellebbezés az alábbiak szerint túlnyomórészt nem alapos, kisebb részben alapos:

Előjáróban rögzíti az ítéltábla, hogy az elsőfokú eljárásban a III-VII.r. alperesek a 40.022/2009/19. számú iratukban ugyan megtévesztésre hivatkoztak, de ez az érvelésük azért nem alapos, mert az lényegében nem a készfizető kezesség elvállalására, hanem az üzletrészek eladása folytán megvalósult megtévesztésre hivatkozott. Ez utóbbi szerződés pedig nem képezte a jelen per tárgyát.

Ugyancsak alaptalanul hivatkoztak az alperesek arra, hogy az elsőfokú bíróság nem volt figyelemmel a felperesi keresetmódosításra: az alperesi fellebbezésben felhívott G.40.022/2009/3. számú I.r. felperesi előkészítő irat 6-os pontja tartalmazta, hogy a bankgaranciát 2008. november 14-i a I.rendű felperes neve beváltotta. A kereset leszállítására a bankgarancia 8 millió forintos összegével, annak elszámolásával került sor. Az elsőfokú bíróság ítéletének 7. oldalán ezzel összhangban állapította meg, hogy az engedményezett összeg 69.517.082,- forint, s ezzel szemben kell figyelembe venni a bankgarancia összegét, az így fennmaradó 61.517.028,- forintra számolandók el a további megtérülések.

Az, hogy a felszámolási eljárásban milyen zárómérleg készült és milyen tartalommal a jelen eljárásban érdemben nem vizsgálható. Ugyanakkor az tényként állapítható meg, hogy a Veszprémi Törvényszék 4.Fpk.19-10-000335/57. számú 2013. június 27-én jogerőre emelkedett, a felszámolási eljárást befejező végzése a jelen per II.r .felperesének hitelezői igényével kapcsolatban azt rögzítette, hogy a II.r. felperes részére 110.202.360,- forint teljesítésére került sor, amelyből a II.r. felperes a felszámolás költségeire 167.801,- forintot visszafizetett.

Helytállóan jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a jelen perben az már nem vizsgálható, hogy a felszámoló miért az adott áron értékesítette az ingatlant, mint ahogy az sem, hogy az alperesek álláspontja szerint az ingatlan tényleges forgalmi értéke meghaladta az értékesítés során elért árat. Osztja az ítéletábra a törvényszék álláspontját azt illetően, hogy az értékesítés utóbb nem vizsgálható felül, s erre tekintettel helyesen döntött az elsőfokú bíróság akkor is, amikor az ingatlanforgalmi szakértő kirendelésére irányuló bizonyítási indítványnak nem adott helyt.

Alapítanul hivatkoztak arra is fellebbezésükben az alperesek, hogy a felszámolási eljárásban jogaikat nem érvényesíthették, mert - mint arra a törvényszék helytállóan rámutatott - a VI.r, V. és IV.r. alperesek hitelezőként vettek részt a felszámolási eljárásban, így nem voltak elzárva attól, hogy kifogást terjesszenek elő az ingatlan becsértékével, a pályázat kiírásával kapcsolatban.

A jelen szerződés biztosítékként vagyont terhelő zálogjogot a felek nem alapítottak, így az ezzel kapcsolatos alperesi fellebbezési érvelés is súlytalan. Helytálló az is, hogy a zálogjog dologi hatályú, így az ítéletábra osztja az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját, hogy az egyes ingóságokra alapított keretbiztosítéki ingó zálogjog fennmaradt azt követően is, hogy adott esetben a zálogjoggal terhelt ingóságok tulajdonjogát adásvétel útján átruházták, így a készfizető kezesek nem hivatkozhatnak eredménnyel a Ptk. 256. § (1) bekezdésében illetőleg 276. § (2) bekezdésében foglaltakra.

A II.r. felperes jogosultként a felszámolási eljárásban a bejegyzett jelzálogjog alapján őt megillető jogosultságot érvényesítette, ez pedig nem jelenti azt, hogy a készfizető kezességgel biztosított szerződés bármely biztosítékaról lemondott volna, ebből következően önmagában a zálogtárgy értékesítése, az abból befolyt összegnek a II.r. felperes javára való elszámolása ugyancsak nem eredményezi a Ptk. 276. § (2) bekezdése szerinti mentesülést. Nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amelyből az következne, hogy ha a felszámolás alá került adós zálogjoggal terhelt vagyontárgyának tulajdonjogát a hitelező szerzi meg, a készfizető kezes szabadulna az általa vállalt kötelezettség alól. Ezért az alpereseknek az ezzel kapcsolatos fellebbezési érvelése sem foghatott helyt.

Ami az egyes különböző szerződéseken alapuló követelések megtérülését, a perbeli ingatlanra bejegyzett jelzálogjogok rangsorát illeti, az ítéletábra a fellebbezésben előadottakra is figyelemmel az alábbiakra mutat rá:

A másodfokú eljárásban lefolytatott bizonyítási eljárás alapján kiegészített tényállás szerint a VFH 19/2002/04. számú hitelszerződést biztosító jelzálogjog ranghelye megelőzte a VBE 19/001/05. számú hitelszerződés szerinti jelzálogjog ranghelyét. A perbeli szerződésnél újabb jelzálogjog nem került alapításra, vagyis a VFH 19/018/07. számú szerződés biztosítékát a III/11. ranghelyű jelzálogjog mellett a VFH 19/2002/04. számú szerződés alapján III/10. ranghelyen bejegyzett jelzálogjog képezte.

A Ptk. 256. § (1) bekezdése szerint a kielégítési jogot - ha törvény eltérően nem rendelkezik - a zálogtárgyon az elzálogosítás után szerzett jogok nem érintik. Ha ugyanazt a zálogtárgyat több zálogjog terheli, törvény eltérő rendelkezésének hiányában a kielégítés joga a jogosultakat zálogjoguk keletkezésének sorrendjében (rangsor) illeti meg. E jogszabályhely a hitelezők érdekvédelmét szolgálja: az a célja, hogy a hitelező, vagyis a zálogjogosult a követelésének behajtását lehetővé tegye, ehhez fedezetet biztosítson, s e fedezet az utóbb a zálogtárgyra szerzett jogok révén ne csorbuljon. A rangsornak az egymással konkuráló különböző jogosultakat megillető jelzálogjogok esetén van jelentősége. A jelen esetben mindkét jelzálogjognak ugyanaz a személy - az I.r. felperes, majd utóbb a II.r. felperes - vált a jogosultjává. Mindkét zálogjog alapján ugyanazt a személyt illeti meg a kielégítési jog, így a rangsornak a hitelezővédelmi funkciója az ugyanazon zálogjogosultat megillető jelzálogjogok vonatkozásában nem érvényesülhetett. Mindezek mellett a rendelkezésre álló peradatok alapján az is megállapítható, hogy a III/11. ranghelyen bejegyzett jelzálogjog a szerződő felek utólagos rendelkezése folytán - a fizetési meghagyáshoz csatolt hitelkeret szerződés III.13.a) pontja szerint - ugyancsak a perbeli szerződés biztosítékát képezte. Az II.r. felperest megillető követelés elszámolásánál nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy ennek tárgyában az egyes követeléseket biztosító jelzálogjogok ranghelyétől illetőleg a követelések esedékességétől függetlenül a Pápai Járásbíróság jogerős ítéletet hozott. Tény, hogy ez a döntés nem képez ítélt dolgot a jelen per V. és VI.r. alperesére, illetőleg VII.r. alperesére nézve, ugyanakkora az egyes készfizető kezesek felelőssége, ha a készfizető kezeséget egymásról tudva egyidejűleg vállalták, nem lehet különböző, figyelemmel a Ptk. 275. §-ában foglaltakra.

Tekintettel arra is, hogy az azonos jogosultat megillető jelzálogjogok esetében a fentiekben kifejtettek szerint a ranghelynek nincs jelentősége, illetőleg a III/11. ranghelyen bejegyzett jelzálogjog két különböző szerződés biztosítékát képezte, nincs akadálya annak, hogy a követelések teljesítése során - a rangsor hitelezővédelmi funkciójának kiüresedése folytán - a felek a Ptk. 290. §-a szerint járjanak el. A Ptk. 290.§ (2) bekezdése szerint ha a kötelezett a teljesítés elszámolásáról nem rendelkezett és szándéka sem ismerhető fel, a teljesítést a régebben lejárt, azonos lejárat esetén a kötelezettre terhesebb, egyenlő mértékben terhes tartozások közül pedig a kevésbé biztosított követelés fedezésére kell fordítani.

A követelés lejárttá válásával a készfizető kezesek és az adós egyetemleges kötelezett pozícióba kerülnek a hitelező irányába. (Ptk. 275. §, Ptk. 274. §, (2) bekezdés). Nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely a Ptk. 290. § (1) bekezdése szerinti kötelezett rendelkezést a teljesítés elszámolásával kapcsolatban határidőhöz kötné. A kötelezett mindaddig meghatározhatja, hogy teljesítésével mely követelést kívánta kielégíteni, amíg a teljesítést a jogosult nem számolta el. A jelen esetben a fizetési meghagyás iránti kérelem 2009. január 7-én kelt, a Pápai Járásbíróság előtti végrehajtás megszüntetésére irányuló per alapjául szolgáló végrehajtási eljárás ugyancsak 2009-ben indult. A két eljárás részben egymással

egyidejűleg folyt annak ellenére, hogy a felszámolási eljárásból megtérült követelést az I.r. illetőleg II.r. felperesnek a VBE 19/001/05. illetőleg a VFH 19/2002/04. számú szerződésekkel kapcsolatos követelésekre el kellett volna számolnia. Mivel ez az elszámolás nem történt meg, a kötelezetti oldal nem volt elzárva attól, hogy az időközben megszűnt egyenes adós teljesítésével kapcsolatban a Ptk. 290. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozatát megtegye, a teljesítést „címkézzé”. Lényegében ez történt meg a végrehajtás megszüntetése iránti per megindításával. A jelen per III.r. és IV.r. alperese a végrehajtás megszüntetésére irányuló kérelmével lényegében azt a szándékot jutatta kifejezésre, hogy a felszámolási eljárás során befolyt összeget a VBE 19/001/05. számú szerződésre kívánja elszámolni. Annak nincs akadálya, hogy ha két különböző szerződés alapján egymással részben átfedezést mutató kötelezetti kör tartozik a hitelezőnek, úgy a mindkét szerződés vonatkozásában kötelezettnek minősülő személyek a kötelezetti oldal teljesítésével kapcsolatban a Ptk. 290. § (1) bekezdése szerinti rendelkezést tegyenek. A Pápai Járásbíróság előtt folyamatban volt per megindításával a jelen per III.r. és IV.r. alperesei lényegében ezt a rendelkezést tették meg, e jogukban pedig nem korlátozta és nem is korlátozhatja őket az, hogy a hitelezőnek fennáll olyan további követelése is, ahol kötelezetti oldalon más személyis - nevezetesen az V.r. alperes - szerepel. A Ptk. 290.§ (1) bekezdése szerinti rendelkezés hatályosulásához nem volt szükséges az sem, hogy a VI. r alperes ahhoz hozzájáruljon.

Arra helytállóan hivatkoztak az alperesek, hogy a Pápai Járásbíróság jogerős döntése nem képez a Pp. 229.§ (19) bekezdése szerinti ítélt dolgot a VI. és VII. r. alperesre, mint ahogy az V. r. alperesre sem. Ugyanakkor a fentiekben kifejtettek szerint a kötelezetti oldalnak a teljesítés elszámolásával kapcsolatos nyilatkozatát nem lehet figyelmen kívül hagyni - már csak azért sem, mert azzal azonos tartalmú jogerős ítélet született a végrehajtás megszüntetése iránti perben -, az elsőfokú bíróság érdemben helyesen döntött, amikor a Pápai Járásbíróság 1.P.20.061/2014/10/I. számú jogerős ítélete alapján a felszámolási eljárás során befolyt összeget elsődlegesen nem a jelen perbeli kereseti követelés alapjául szolgáló szerződésre, hanem a VFH 19/018/2007. számú szerződés alapján fennálló tartozásra számolta el.

Az alperesek az elsőfokú eljárás során érdemi ellenkérelmükben a kereseti követelés elutasítását kérték. Ez a nyilatkozatuk nem értelmezhető úgy, hogy a felperes kamatkövetelését ne tették volna vitássá. A II.r. felperes kereseti követelésének alapjául szolgáló szerződés az ügyleti kamatot fix évi 10,3 %-ban, a késedelmi kamatot 6%-ban határozta meg (a szerződés II. 7.b) pontja és 11. pontja). Nincs olyan eljárási adat, amely alátámasztaná a havi BUBOR +2,49 % +6 % mértékű kamat és késedelmi kamat megfizetésére irányuló felperesi követelést.

A jelen eljárásban irányadó, a 2002. évi LIII. tv. 5. §-ával megállapított Ptk. 301. § (2) bekezdése szerint ha a jogosultnak a késedelembe esés időpontjáig kamat jogszabály vagy szerződés alapján jár, a kötelezett a késedelme esés időpontjától e kamaton felül - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat egyharmadával megegyező mértékű kamatot, de összességében legalább az (1)

bekezdésében meghatározott kamatot köteles megfizetni. A Ptk. 301/A. § (1) bekezdése szerint gazdálkodó szervezetek között a Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamat mértéke a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összeg. Ptk. 301. § (1) és (2) bekezdése, valamint 301/A. § (2) bekezdése úgy értelmezendő, hogy a gazdálkodó szervezetek ügyleti és késedelmi kamatfizetési kötelezettségére is alkalmazandó a Ptk. 301. § (1) bekezdésének utolsó mondata a második bekezdés - azzal, hogy az összességében legalább fizetendő kamat mértékére a 301/A. § (2) bekezdésében meghatározottak irányadók. (A 2002. évi XXXVI. tv. 6.§-ához fűzött miniszteri indokolás) A Ptk. 301.§ (4) bekezdéséből következően a felek szerződésükben maguk is meghatározhatják a késedelmi kamat mértékét.

A VFH 19/018/07. számú 2008. augusztus 1-től esedékes tőketartozás esetén az ügyleti kamat + késedelmi kamat mértéke a szerződés szerinti 10,3+6%, azaz 16,3 %. Az első ügylet kamat 2008. augusztus 31-én volt esedékes (szerződés II.7.b) pont).

A havi BUBOR - minden hónap utolsó napjával számolva- 2008. szeptember 1-től, a felperesi kamatkövetelés kezdő időpontjától a következők szerint alakult:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
január		9,5	6	6	7,23	5,5	2,85	2,1	1,35
február		9,5	5,77	6,01	7,17	5,25	2,7	2,1	
március		9,64	5,5	6,02	7,14	5	2,6	1,93	
április		9,6	5,26	6,04	7,14	4,74	2,5	1,8	
május		9,6	5,23	6,05	7,12	4,49	2,4	1,64	
június		9,6	5,25	6,05	7,11	4,25	2,3	1,5	
július		8,5	5,25	6,04	7,09	4	2,1	1,35	
augusztus	8,52	8	5,26	6,05	6,81	3,8	2,1	1,35	
szeptember	8,71	7,5	5,26	6,05	6,55	3,6	2,1	1,35	
október	11,79	7	5,25	6,06	6,26	3,4	2,1	1,36	
november	11,08	6,5	5,52	6,66	6	3,2	2,1	1,35	
december	10,00	6,24	5,75	7,08	5,75	3	2,1	1,36	

A kereseti kérelem szerinti BUBOR+2,49%+6% mértékű késedelmi kamat 2009. október 30. napjától alatta marad a szerződés szerinti járó 16,3 %-os mértékű kamatnak. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság érdemben helyesen döntött, amikor az alperesek kamatfizetési kötelezettségének mértékéről határozott.

A felperesnek késedelmi kamat követelése 2008. szeptember 1. napjától volt, s úgy nyilatkozott, hogy a 2008. november 19-én inkasszált 100.882,- forintot az általa megjelölt tőke- és kamatkövetelésbe kívánja elszámolni. Mivel ez az elszámolás az alperesekre nézve kedvezőbb, mint ha a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját 2008. augusztus 1. napja lenne, az elsőfokú bíróság helyesen fogadta el a felperes előadását.

Ez azonban azt is jelenti, hogy a 100.882,- forint a BUBOR+2,49+6%-os mértékű kamattal számolva a 2008. szeptember 1. napjától induló ügyleti és késedelmi kamatfizetési kötelezettséget alapul véve 14 napi késedelmi kamatnak és további

6.256 forintnak felel meg (az irányadó 8,52% BUBOR+2,49%+6% összesen 17,01 %, 14.504.308 forint után így a napi kamat 6.759,405 azaz 6.759 forint)

Mindezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdés alapján részben megváltoztatta, s a III-VI.r. alpereseket az inkasszó útján befolyt összeg elszámolásával kötelezte az elsőfokú bíróság által helyesen megállapított 14.504.348,- forint tőkeösszeg utáni a kereseti kérelem szerinti késedelmi kamat megfizetésére.

A VII.r. alperes marasztalását illetően az elsőfokú bíróság helytállóan utalt a Gt. 108. § (3) bekezdésében, 97. § (1) bekezdésében, valamint 104. § (1) bekezdésében írtakra. Osztja az ítéltábla az elsőfokú bíróság álláspontját azzal összefüggésben is, hogy a VII.r. alperessel szembeni elévülést a Ptk. 327. § (1) bekezdése értelmében a perindítás megszakította. A VII.r. alperes ellen végrehajtás csak akkor és annyiban vezethető, tőle a követelés csak akkor hajtható be, ha az a VI.r. alperestől azt behajthatatlannak bizonyul.

Az I.r. felperes keresetében 70.999.395,- forint megfizetésére kérte az alperesek kötelezni. Az általa a II.r. felperesre engedményezett, s ekként a II.r. felperes által a perben érvényesített követelés 69.157.028,- forint volt. Tény, hogy utóbb a II.r. felperes a kereseti kérelmét leszállította, ez azonban nem változtat azon, hogy az I. és II.r. felperesek által a jelen perben érvényesített kereseti követeléshez képest az I. illetőleg II.r. felperes 20 %-ban bizonyult pernyertesnek.

Az elsőfokú eljárás illetéket 900.000,- forint volt, ebből a 20 %-os pernyertességre figyelemmel a II.r. felperes 180.000,- forint megtérítésére tarthat igényt az alperesektől. A pertárgy értékére tekintettel az ítéltábla az elsőfokú eljárásban az ügyvédi munkadíjat a kifejtett ügyvédi tevékenység mérlegelésével az Áfá-t is magában foglalóan teljes pernyertesség esetére a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (1), (2) és (6) bekezdése alapján 2.000.000,- forintban találta megállapíthatónak. A felperesre terhebb 20-80 %-os pernyertességi arányra figyelemmel, így az I. és II.r. felperesek kötelesek megfizetni az alpereseknek, mint egyetemleges jogosultnak 1.200.000,- forint elsőfokú eljárási költséget. Ebbe elszámolva az alperesek által fizetendő 180.000,- forintot, a felpereseket az elsőfokú eljárásban terhelő perköltség fizetési kötelezettség 1.020.000,- forint. (Pp. 81. § (1) bekezdés)

A másodfokú eljárásban az alperesek lényegében pervesztesnek bizonyultak, ezért a feljegyzett fellebbezési illeték 1.160.300,- forintos összegét a Pp. 239. §, 78. § (1) bekezdés és a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdése alapján ők kötelesek az állam javára megfizetni. A II.r. felperesnek a másodfokú eljárásban a teljes pernyertességére figyelemmel megállapított, az Áfá-t is magában foglaló ügyvédi munkadíj összege a kifejtett ügyvédi tevékenységre figyelemmel a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (1), (2), (5) és (6) bekezdése alapján 600.000,- forint, amelyet ugyancsak az alperesek kötelesek megfizetni. Az I.r. felperesnek a

másodfokú eljárásban megtérítést igénylő igazolt költsége nem merült fel, így az ítéltábla e körben a döntéshozatalt mellőzte.

Győr, 2016.évi február hó 25. napján

Dr. Ábrahám Éva sk.
a tanács elnöke

Dr. Szalay Róbert sk.
előadó bíró

Dr. Vass Mária sk.
bíró

A kiadmány hitelül
Kiadó: